

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

T/3117. számú

törvényjavaslat

**a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseivel összefüggő,
valamint egyéb magánjogi tárgyú törvények módosításáról**

Előadó:

**Dr. Trócsányi László
igazságügyi miniszter**

Budapest, 2015. február

2015. évi ... törvény

a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseivel összefüggő, valamint egyéb magánjogi tárgyú törvények módosításáról

1. A fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény módosítása

1. §

(1) A fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Fhtv.) 2. § (4) bekezdésében a „21–22. §-t” szövegrész helyébe a „21. és a 22. §-t” szöveg lép.

(2) Hatályát veszti az Fhtv. 34. §-ában a „21/A. §-át,” szövegrész.

2. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény módosítása

2. §

(1) A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban: Ptké.) Első részének címe helyébe a következő cím lép:

„A Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő átmeneti és egyéb rendelkezések”

(2) A Ptké. 12. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) A létesítő okiratot a Ptk.-val összefüggésben nem kell módosítani, és erre vonatkozóan társasági határozatot sem kell csatolni, ha annak módosítása csak abból az okból volna szükséges, hogy a létesítő okirat – általános hivatkozásként – a Gt. rendelkezéseire utal. Közkereseti társaság és betéti társaság esetében nincs szükség továbbá a létesítő okirat módosítására kizárólag annak érdekében sem, hogy a létesítő okirat a társaság vezető tisztségviselőjét ügyvezetőként nevesítse. Ha azonban a létesítő okirat egyéb okból módosul, a társaság köteles az e bekezdésben foglalt változást is azon átvezetni.

(4) Illeték és közzétételi költségterítés megfizetése nélkül lehet a cégbírósághoz benyújtani változásbejegyzési kérelmet, feltéve hogy az ahhoz csatolandó létesítő okirat módosítása kizárólag a Ptk. rendelkezéseihez történő igazítás, illetve a Ptk. eltérést engedő szabályainak alkalmazása miatti módosításokat tartalmaz. Egyéb cégadatot is érintő változás esetén e bekezdés nem alkalmazható.”

(3) A Ptké. 18. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Az alapszabályt a Ptk.-val összefüggésben nem kell módosítani, és erre vonatkozóan közgyűlési határozatot sem kell csatolni, ha annak módosítása csak abból az okból volna szükséges, hogy az alapszabály – általános hivatkozásként – a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény (a továbbiakban: Sztv.) rendelkezéseire utal. Nincs szükség az alapszabály módosítására abban az esetben sem, ha az a szövetkezet egyszemélyi vezető tisztségviselőjét ügyvezető elnökként, illetve a vagyoni hozzájárulásról szóló iratot részjegyként nevesíti.

Amennyiben azonban az alapszabály egyéb okból módosul, a szervezet köteles az Sztv.-re utalás, illetve az ügyvezető elnökként való nevesítés tekintetében a változást is azon átvezetni.

(4) Illeték és közzétételi költségterítés megfizetése nélkül lehet a cégbírósághoz benyújtani a változásbejegyzési kérelmet, feltéve hogy az ahhoz csatolandó alapszabály-módosítás kizárólag a Ptk. rendelkezéseihez történő igazítás, illetve a Ptk. eltérést engedő szabályainak alkalmazása miatti módosításokat tartalmaz. Egyéb cégadatot is érintő változás esetén e bekezdés nem alkalmazható.”

(4) A Ptké. 49. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„49. § (1) A Ptk. zálogjogra vonatkozó rendelkezéseit – a (3) bekezdés kivételével – arra a zálogjogra kell alkalmazni, amelyet a Ptk. hatálybalépését követően kötött zálogszerződéssel alapítottak, illetve amely törvényes zálogjogként a Ptk. hatálybalépését követően keletkezett.

(2) A Ptk. hatálybalépése előtt kötött zálogszerződéssel létrejött keretbiztosítéki jelzálogjog a Ptk. hatálybalépése után kötött szerződések alapján keletkezett követeléseket abban az esetben biztosítja, ha ezt a követelések alapjául szolgáló szerződés nem zárja ki, és e követelések a zálogszerződésben meghatározott követelményeknek megfelelnek.

(3) A Ptk. hatálybalépése előtt kötött zálogszerződéssel létrejött jelzálogjogot a zálogjogosult a Ptk. hatálybalépését követően a különvált zálogjogra vonatkozó szabályok szerint a biztosított követelés nélkül is átruházhatja, az ilyen módon átruházott jelzálogjogra a különvált zálogjog szabályait kell alkalmazni. A különvált zálogjog jogosultja kielégítési jogát bírósági végrehajtáson kívül akkor gyakorolhatja, ha arra az eredeti zálogjogjogosult jogosult volt vagy abban a felek megállapodtak.”

(5) A Ptké. a következő 21/A. alcímmel egészül ki:

„21/A. Kamat

[A Ptk. 6:47 és 6:48. §-ához]

52/A. § Ha a Ptk. hatálybalépésekor fennálló jogviszonyból eredő kamatfizetési kötelezettséggel – ide értve a késedelmi kamatfizetési kötelezettséget is – érintett pénztartozás a kamatfeltételek változása esetén kamatmentessé vagy negatív kamatozásúvá válna, a pénztartozást – a felek erre vonatkozó kifejezett eltérő rendelkezése hiányában – 0.01%-os kamattal kamatozóként kell értelmezni mindaddig, amíg a kamat ezt a mértéket meg nem haladja. Ezt a rendelkezést a Ptk. hatálybalépését követően létrejött jogviszonyból eredő pénztartozás tekintetében is alkalmazni kell.”

(6) Hatályát veszti a Ptké. 15. §-a és 22. §-a.

3. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény módosítása

3. §

(1) A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) a következő 280. §-sal egészül ki:

„280. § A nem természetes személlyel kötött betétszerződésben – a Ptk. 6:390. § (1) bekezdésének rendelkezéseitől eltérően – a betét összege után 0%-os vagy negatív előjelű kamat is kiköthető. Negatív előjelű kamat alkalmazása esetén a visszafizetendő pénzösszeg a negatív előjelű kamatlábnak megfelelő mértékben csökken.”

(2) Hatályát veszti a Hpt. 292. § (4)–(7) bekezdése.

4. A Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény módosítása

4. §

A Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény 6. § (2) bekezdésében a „február 28. között hivatalból közérdekű keresettel pert indíthat; a határidő jogvesztő.” szövegrész helyébe az „április 30. között hivatalból közérdekű keresettel pert indíthat.” szöveg lép.

5. A Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény módosítása

5. §

(1) A Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: Elszámolási tv.) 10. alcíme a következő 17/A. §-sal egészül ki:

„17/A. § A központi hitelinformációs rendszerről szóló 2011. évi CXXII. törvény 15. § (6) bekezdésében foglalt, e törvénnyel összefüggő adatszolgáltatási kötelezettségének a referenciaadat-szolgáltató akként tesz eleget, hogy a természetes személyt az adatátadás megtörténtéről az elszámolás 13. § szerinti megküldésével egyidejűleg értesíti.”

(2) Az Elszámolási tv. 15. alcíme a következő 32/A–32/C. §-sal egészül ki:

„32/A. § (1) A pénzügyi intézmény köteles e rendelkezés hatálybalépését követő 30 napon belül a Felügyelethez benyújtani – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel, a (3)–(8) bekezdésben meghatározott módon – a 2014. évi XXXVIII. törvény 6. § (2) bekezdése szerinti azon ÁSZF-ek szerződéses kikötéseit tartalmazó kivonatát (a továbbiakban: pénzügyi intézmény kivonata), amelyek egyoldalú kamat-, költség-, illetve díjemelés lehetőségét tartalmazzák.

(2) A pénzügyi intézmény mentesül az (1) bekezdés szerinti kötelezettség alól azon pénzügyi szolgáltatás-típusai tekintetében, amelyek alapján 2010. november 26-át követően nem került sor egyoldalú kamat-, díj-, illetve költségemelés eredményező szerződésmódosításra. Ebben az esetben a pénzügyi intézmény köteles e pénzügyi szolgáltatás-típusait – az azokra

vonatkozó ÁSZF-ek egyértelmű megjelölésével – külön nyilatkozatában megjelölni és nyilatkozatát az (1) bekezdés szerinti határidőben a Felügyelethez benyújtani.

(3) A pénzügyi intézmény kivonatát az 1. mellékletben meghatározott adattartalommal, a Felügyelet által erre a célra rendszeresített nyomtatványon kell benyújtani. A Felügyelet több fajta nyomtatványt, kitöltést segítő kódtárat, valamint kitöltési útmutatót is rendszeresíthet, amelyeket internetes honlapján közzétesz. A honlapon fel kell tüntetni a nyomtatványok közzétételének időpontját. A közzététel időpontjától az e bekezdés alapján rendszeresített nyomtatványok, kódtárak és kitöltési útmutatók alkalmazása kötelező. A nyomtatványt úgy kell kialakítani, hogy azon kellő hely álljon rendelkezésre a nyilatkozat megtételére. Ha a nyomtatvány nem felel meg a jogszabályban meghatározott feltételeknek, a Felügyelet a nyomtatványt haladéktalanul módosítja vagy új nyomtatványt rendszeresít. A Felügyelet az új vagy módosított nyomtatvány közzétételét követően a honlapon jelzi annak tényét, hogy a nyomtatvány új vagy megváltozott.

(4) A pénzügyi intézmény kivonatában a kikötéseket pénzügyi szolgáltatás-típusok szerint és időállapotonként, az alkalmazási időszak megjelölésével kell bemutatni olyan módon, hogy az adott időszakban különböző szinteken egyidejűleg és együttesen irányadó – egymással összefüggő – rendelkezések és azok szabályozási rendszere alapján a kikötések időállapotonként egyértelműen megállapíthatóak legyenek.

(5) A pénzügyi intézmény kivonatának elkészítése során új alkalmazási időszaknak minősül, ha bármely szabályozási szinthez tartozó dokumentumban bármilyen módosítás következik be, azaz bármilyen szabályozási szinten új dokumentum vagy új rendelkezés lép hatályba vagy kerül alkalmazásra, függetlenül attól, hogy a változás érintette-e az egyoldalú kamatemelést, költségemelést, illetve díjemelést lehetővé tevő kikötést tartalmazó részeket.

(6) Nem minősül egyoldalú kamatemelésnek a referencia-kamatlábhoz kötött kamat esetén a referencia-kamatláb változásából eredő kamatváltozás.

(7) A pénzügyi intézmény kivonatához csatolt tájékoztatóban nyilatkozni kell a szabályozás rendszeréről, struktúrájáról, a szabályozási szintekről és azok egymáshoz való viszonyáról.

(8) A pénzügyi intézmény kivonatát és a (7) bekezdés szerinti tájékoztatót szerkeszthető elektronikus formában – minősített elektronikus aláírással ellátva –

- a) elektronikus levélben és
- b) elektronikus adathordozón

is be kell nyújtani.

32/B. § (1) Ha a pénzügyi intézmény a 32/A. § (1) bekezdésében meghatározott időpontig a Felügyelethez benyújtott határozott, vissza nem vonható és feltételt nem tartalmazó, közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatában kötelezettséget vállal arra, hogy a 2014. évi XXXVIII. törvény 6. § (2) bekezdése szerinti

- a) valamennyi, vagy
- b) pénzügyi szolgáltatás-típusonként meghatározott körű

fogyasztói kölcsönszerződés vonatkozásában az egyoldalú szerződésmódosítás miatt felszámított kamat-, költség-, illetve díjemelések alapján megfizetett összegekkel – a

fogyasztónak minősülő ügyfelei javára – e törvény rendelkezései szerint túlfizetésként elszámol, a nyilatkozat hatálya alá tartozó fogyasztói kölcsönszerződések vonatkozásában mentesül a 32/A. § (1) bekezdése szerinti kötelezettség alól.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilatkozatnak a Felügyelethez történő benyújtásával a pénzügyi intézménynek e törvény szerinti elszámolási kötelezettsége keletkezik az érintett fogyasztókkal szemben, a 13. § (2) bekezdése szerinti határidőn belül. Az elszámolás felülvizsgálatára is e törvény rendelkezései szerint van mód.

(3) Az (1) bekezdés szerinti nyilatkozat közokiratba foglalása tekintetében a közjegyzői díjszabásról szóló 14/1991. (XI. 26.) IM rendelet 30/I. §-át kell alkalmazni.

(4) Ha az (1) bekezdés szerinti nyilatkozat hatálya kizárólag a 2014. évi XXXVIII. törvény 6. § (2) bekezdése szerinti fogyasztói kölcsönszerződések meghatározott pénzügyi szolgáltatás-típusok szerinti körére terjed ki, az (1) bekezdés szerinti nyilatkozatban a pénzügyi intézménynek fel kell tüntetnie az érintett pénzügyi szolgáltatás-típusokat – az azokra vonatkozó ÁSZF-ek egyértelmű megjelölésével –, az érintett szerződések azonosítási számát és az egyes érintett szerződések alapján a nyilatkozat elkészítése napján fennálló követelések összegét.

(5) Az (1) bekezdés szerinti nyilatkozat megtételével egyidejűleg a pénzügyi intézmény köteles a honlapján az „Elszámolási és forintosítási információk” között a Felügyelet részére benyújtott nyilatkozat tartalmának megfelelő közleményt kiadni. A közleménynek tartalmaznia kell, hogy a pénzügyi intézmény az egyoldalú kamat-, költség-, illetve díjemelések vonatkozásában e törvény rendelkezései szerint számol el.

(6) A Felügyelet nem indíthat közérdekű keresetet azon pénzügyi szolgáltatás-típusok szerződéses kikötései vonatkozásában, amelyek a pénzügyi intézmény (1) bekezdés szerinti nyilatkozatának hatálya alá tartoznak.

(7) Az (1) bekezdés szerinti nyilatkozatot a pénzügyi intézmény a 32/A. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségének teljesítését követően is megteheti mindaddig, amíg a Felügyelet által a 2014. évi XXXVIII. törvény 6. § (2) bekezdése szerint megindított perben vele szemben – a kereset közlésével – a perindítás hatályai be nem állnak.

32/C. § A 32/A. és a 32/B. §-ban foglalt kötelezettségek ellenőrzésére az MNB törvény VII. fejezet 29. alcíme szerinti, hivatalból indított fogyasztóvédelmi ellenőrzési eljárásnak is helye van.”

(3) Az Elszámolási tv. 35. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A perben nincs helye a Pp. 121. § (2) bekezdése alkalmazásának. A keresetlevélhez a Pp. 121. § (3) bekezdésében meghatározottak mellett a (2) bekezdés szerinti ÁSZF-ek egy okiratba foglalt azon kivonatát kell csatolni, amely kizárólag azokat a szerződéses kikötéseket tartalmazza, amelyek tekintetében a Felügyelet az érvénytelenség megállapítását kéri; a szerződéses kikötések esetén meg kell jelölni azt az időszakot, amely alatt a pénzügyi intézmény a szerződéses kikötést alkalmazta. A kivonatban az egyes szerződéses feltételek mellett fel kell tüntetni azokat a jogi indokokat, amelyek a Felügyelet szerint megalapozzák a kereseti kérelemben foglaltakat. A keresetlevélhez csatolni kell továbbá azt az okiratot, illetve annak másolatát (kivonatát), amely a hivatalból figyelembe veendő egyéb körülményeknek az

igazolásához szükséges, kivéve ha az adatokat személyi igazolvánnyal is lehet igazolni; erre a keresetlevélben utalni kell.

(5) A keresetlevélhez elektronikus adathordozót kell csatolni, amely tartalmazza a keresetlevélnek és mellékleteinek informatikai eszköz alkalmazásával megszerkesztett, szerkeszthető formátumú változatát.”

(4) Az Elszámolási törvény a következő 35/A. §-sal egészül ki:

„35/A. § A 2014. évi XXXVIII. törvény 13. § (4) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a bíróság a 2014. évi XXXVIII. törvény 13. § (4) bekezdésében meghatározott kezdőidőponttól számított 45 napon belül bírálja el a fellebbezést.”

(5) Az Elszámolási tv. 15. alcíme a következő 36/A–36/E. §-sal egészül ki:

„36/A. § (1) Ha a Felügyelet az MNB törvény szerinti bármely, 2016. december 31. napjáig megindított eljárása során azt állapítja meg, hogy a pénzügyi intézmény 32/A. § szerinti bármely nyilatkozata hiányos vagy bármely részében valótlan tartalmú, rövid határidő kitűzésével felhívja a pénzügyi intézményt, hogy hiánytalanul nyújtsa be a megjelölt pénzügyi szolgáltatással kapcsolatos – e törvény rendelkezéseinek megfelelő – nyilatkozatát a Felügyelet részére.

(2) A Felügyelet az (1) bekezdés szerinti eljárását – a 32/A. § szerinti nyilatkozatok hiánypótlása tekintetében – végzéssel megszünteti (a továbbiakban: hiánypótlási eljárást megszüntető végzés), ha a pénzügyi intézmény a felhívásnak teljes körűen eleget tesz. A Felügyelet a hiánypótlási eljárást megszüntető végzésének kézbesítésére az MNB törvénynek a postai kézbesítés mellőzésével, saját kézbesítés keretében történő kézbesítésre vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(3) Ha a Felügyelet 2015. április 30. napjáig nem indított közérdekű keresetet a pénzügyi intézménnyel szemben, de az (1) bekezdés szerinti eljárásában felmerült adatok azt megalapozzák, a hiánypótlási eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül a 2014. évi XXXVIII. törvény 6. § (2) bekezdése alapján közérdekű keresettel pert indíthat.

36/B. § (1) Ha a 36/A. § (1) bekezdése szerinti hiánypótlási felhívás kiadásának időpontjában a Felügyelet által a 2014. évi XXXVIII. törvény 6. § (2) bekezdése alapján a pénzügyi intézménnyel szemben megindított polgári peres eljárás folyamatban van, a Felügyelet e bírósági eljárásban érvényesítheti a 36/A. § (1) bekezdése szerinti eljárásában felmerült adatokkal alátámasztott igényét.

(2) A Felügyeletnek a 36/A. § (1) bekezdése szerinti hiánypótlási felhívás kiadásáról haladéktalanul tájékoztatnia kell az eljáró bíróságot, bejelentéséhez az általa kiadott hiánypótlási felhívást is csatolnia kell. A bíróság a bejelentés alapján a per tárgyalását a hiánypótlási eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedéséig felfüggeszti azzal, hogy a felfüggesztést elrendelő bírósági határozat ellen fellebbezésnek nincs helye.

(3) Ha a bíróság a per tárgyalását az elsőfokú eljárás során a (2) bekezdés szerint felfüggeszti, a Felügyeletnek a hiánypótlási eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedésétől számított nyolc napon belül kérnie kell a bíróságtól a per tárgyalásának folytatását, ezzel egyidejűleg

terjesztheti elő – amennyiben a 36/A. § (1) bekezdése szerinti eljárásában felmerült adatok azt megalapozzák – keresetváltoztatásra irányuló kérelmét is.

(4) Ha az alperes pénzügyi intézmény a Felügyelet által a 2014. évi XXXVIII. törvény 6. § (2) bekezdése alapján megindított polgári peres eljárásban maga jelenti be, hogy téves adatszolgáltatás miatt a 32/A. § szerinti bármely nyilatkozata hiányos vagy bármely részében valótlan tartalmú, a bejelentéssel egyidejűleg két példányban csatolnia kell a megjelölt pénzügyi szolgáltatással kapcsolatos – e törvény rendelkezéseinek megfelelő – nyilatkozatát.

(5) A Felügyelet a 2014. évi XXXVIII. törvény 6. § (2) bekezdése szerint előterjesztett keresetét a hiánypótlási eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedésétől számított nyolc napon belül, az alperes (4) bekezdés szerinti bejelentése esetén a bíróság által meghatározott – legfeljebb nyolc napos – határidőn belül, de mindkét esetben legkésőbb az elsőfokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig változtathatja meg. A keresetváltoztatásra irányuló kérelemhez csatolni kell a keresetváltoztatással érintett ÁSZF-ek egy okiratba foglalt, a keresetváltoztatás jogi indokait is tartalmazó kivonatát.

(6) A (3) bekezdés szerinti keresetváltoztatás és az alperes (4) bekezdés szerinti bejelentése esetén – szükség szerint – a tárgyalás ismételt elhalasztására is sor kerülhet. A bíróságnak a keresetet a (3) bekezdés szerinti keresetváltoztatás esetén a keresetváltoztatásra irányuló kérelem előterjesztésétől, a (4) bekezdés szerinti bejelentés esetén a bejelentés előterjesztésétől számított további legfeljebb 45 napon belül kell elbírálnia.

36/C. § (1) Ha a per tárgyalásának a 36/B. § (2) bekezdése szerinti felfüggesztésére vagy az alperes 36/B. § (4) bekezdése szerinti bejelentésére a másodfokú polgári peres eljárás folyamán kerül sor, a Felügyelet a keresetváltoztatás szükségességére vonatkozó bejelentését a hiánypótlási eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedésétől számított nyolc napon belül, az alperes 36/B. § (4) bekezdése szerinti bejelentése esetén a bíróság által meghatározott – legfeljebb nyolc napos – határidőn belül, de mindkét esetben legkésőbb a fellebbezési tárgyalás bezárásáig terjesztheti elő. A keresetváltoztatás szükségességére vonatkozó bejelentéshez csatolni kell az érintett ÁSZF-ek egy okiratba foglalt, a keresetváltoztatás szükségességének jogi indokait is tartalmazó kivonatát.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetekben – szükség szerint – a tárgyalás ismételt elhalasztására is sor kerülhet azzal, hogy a Felügyelet hiánypótlási eljáráson alapuló, keresetváltoztatás szükségességére vonatkozó bejelentése esetén a keresetváltoztatásra irányuló kérelem előterjesztésétől, az alperes (4) bekezdés szerinti bejelentése esetén pedig a bejelentés előterjesztésétől számított további legfeljebb 45 napon belül kell a bíróságnak a másodfokú eljárást befejező határozatát meghoznia.

(3) A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján az elsőfokú bíróság ítéletét – a fellebbezési kérelem, illetve a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül – végzéssel részben vagy egészben hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja, ha a keresetváltoztatás lehetőségének biztosítása miatt szükséges a tárgyalás részben vagy egészben történő megismétlése, illetve kiegészítése. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezéssel nem érintett részéről érdemben dönt.

36/D. § (1) Ha a 36/A. § (1) bekezdése szerinti hiánypótlási felhívás kiadásának időpontjában a Felügyelet által a 2014. évi XXXVIII. törvény 6. § (2) bekezdése alapján a pénzügyi intézménnyel szemben megindított polgári peres eljárás már jogerősen befejeződött, de a

36/A. § (1) bekezdése szerinti eljárásban felmerült adatok alapján keresetváltoztatásnak lenne helye, a Felügyelet a hiánypótlási eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül perújítási kérelmet terjeszthet elő a perben eljáró elsőfokú bíróságnál.

(2) Az (1) bekezdés szerinti perújítási kérelemmel indított peres eljárásban (a továbbiakban: perújítási eljárás) e törvénynek a közérdekű keresettel indított perekre, valamint a Pp. perújításra vonatkozó szabályait kell alkalmazni, a (3)–(5) bekezdésben meghatározott eltérésekkel.

(3) Ahol e törvény vagy a 2014. évi XXXVIII. törvény keresetlevelet vagy keresetet említ, az alatt a perújítási eljárásban perújítási kérelmet kell érteni.

(4) A perújítási eljárásban nem alkalmazható

- a) a 35. § (2) és (4) bekezdése,
- b) a 2014. évi XXXVIII. törvény 7. § (7) bekezdés b) és k) pontja, valamint
- c) a Pp. 121. § (2) bekezdése, 260. §-a, 261. §-a, 264. §-a, 266. §-a, 266/A. §-a és 267. §-a.

(5) A perújítási kérelemhez a Pp. 121. § (3) bekezdésében meghatározottak mellett a 2014. évi XXXVIII. törvény 6. § (2) bekezdése szerinti ÁSZF-ek egy okiratba foglalt azon kivonatát kell csatolni, amely kizárólag azokat a szerződéses kikötéseket tartalmazza, amelyek tekintetében a Felügyelet az érvénytelenség megállapítását kéri; a szerződéses kikötések esetén meg kell jelölni azt az időszakot, amely alatt a pénzügyi intézmény a szerződéses kikötést alkalmazta. A kivonatban az egyes szerződéses feltételek mellett fel kell tüntetni azokat a jogi indokokat, amelyek a Felügyelet szerint megalapozzák a perújítási kérelemben foglaltakat. A perújítási kérelemhez csatolni kell továbbá azt az okiratot, illetve annak másolatát (kivonatát), amely a hivatalból figyelembe veendő egyéb körülményeknek az igazolásához szükséges, kivéve ha az adatokat személyi igazolvánnyal is lehet igazolni; erre a perújítási kérelemben utalni kell.

(6) A perújítási kérelemhez elektronikus adathordozót kell csatolni, amely tartalmazza a perújítási kérelemnek és mellékleteinek informatikai eszköz alkalmazásával megszerkesztett, szerkeszthető formátumú változatát.

(7) A pert a perújítási kérelem korlátai között újra kell tárgyalni.

36/E. § A 36/A–36/D. § szerinti polgári peres eljárások kimenetelétől függően az e törvény szerinti elszámolást a pénzügyi intézménynek a 13. § (2) bekezdésében meghatározott időszakban kell a fogyasztó részére megküldenie. Ha a Felügyelet által indított polgári peres eljárás befejezésére 2015. augusztus 1. napja után kerül sor, az érintett fogyasztói kölcsönszerződésekkel összefüggő elszámolás megküldésének véghatárideje a polgári peres eljárás jogerős befejezésétől számított hatvanadik nap. Ha a 36/A–36/D. § szerinti peres eljárások kimenetele alapján az e törvény szerint korábban már megvalósult elszámolás megváltoztatása szükséges, az érintett fogyasztói kölcsönszerződések vonatkozásában az új elszámolás megküldésének véghatárideje is a polgári peres eljárás jogerős befejezésétől számított hatvanadik nap.”

(6) Az Elszámolási tv. 38. §-a a következő (5a) bekezdéssel egészül ki:

„(5a) Ha az (1), illetve a (4) bekezdés szerint folytatandó felfüggesztett eljárások tárgyát képező fogyasztói kölcsönszerződésből eredő követelést zálogjoggal terhelt zálogtárgy biztosítja, amelynek bírósági végrehajtáson kívüli értékesítési tilalma a 43. §-ban meghatározott időpontban megszűnik és e körülmény bekövetkezésére az (1) bekezdésben, illetve a (4) bekezdésben meghatározott időpontnál előbb kerül sor, akkor a felfüggesztett eljárást az értékesítési tilalom megszűnésének bejelentését követő harmincadik napot követően folytatni kell. Az értékesítési tilalom megszűnésének a tényét a fogyasztó fél ellenfelének kell bejelentenie, a fogyasztó bejelentheti. Ha a fogyasztó a felperes, és a keresetlevél az ellenfelének még nem került kézbesítésre, a bejelentési kötelezettség a fogyasztót terheli.”

(7) Az Elszámolási tv. az *1. melléklet* szerinti 1. melléklettel egészül ki.

(8) Az Elszámolási tv.

- a) 33. § (2) bekezdésében a „34–36. §-ban” szövegrész helyébe a „34–36/D. §-ban” szöveg,
- b) 34. § (3) bekezdésében a „bekezdését és 8. § (1) bekezdését.” szövegrész helyébe a „bekezdését, 8. § (1) bekezdését és 13. § (6) bekezdését.” szöveg,
- c) 45. § (1) bekezdésében a „2016. április 30.” szövegrész helyébe a „2016. április 1.” szöveg

lép.

6. Az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló 2014. évi LXXVII. törvény módosítása

6. §

(1) Az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló 2014. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 5. § (2) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:

[Az (1) bekezdésben foglaltakhoz mellékelni kell]

„e) a központi hitelinformációs rendszerről szóló 2011. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Khrtv.) 15. § (6) bekezdése szerinti tájékoztatást.”

(2) Az Fttv. 7. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az e § hatálybalépését követő első új kamatperiódus, kamatfelár-periódus kezdőnapja a deviza vagy devizaalapú kölcsönszerződés esetén 2015. május 1. és 2016. április 30., forintalapú kölcsönszerződés esetén 2015. október 1. és 2016. szeptember 30. közötti időtartamban az eredeti fogyasztói kölcsönszerződésben meghatározott ügyleti év fordulónapjának hónapjával és naptári napjával megegyező hónap, nap.”

(3) Az Fttv. 9. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A tételesen meghatározott díjat, jutalékot és minden egyéb, százalékosan meghatározott, az Fhtv. 17/E. §-a szerinti költségnek nem minősülő fizetési kötelezettséget a pénzügyi intézmény jogosult évente egy alkalommal, április 1-jei hatállyal – első alkalommal 2016. április 1. napjával –, legfeljebb a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett előző évi éves fogyasztói árindex mértékével megemelni.”

(4) Az Fttv. 15. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Ha az elszámolási törvény 6. § (3) bekezdése által érintett fogyasztó e rendelkezés hatálybalépéséig nem kezdeményezte a pénzügyi intézménynél az elszámolás teljesítését, akkor e fogyasztó vonatkozásában a (2) bekezdést azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a pénzügyi intézmény a tájékoztatást az elszámolás közlésétől függetlenül, 2015. április 30. napjáig küldi meg a fogyasztó részére.”

(5) Az Fttv. a következő 22. §-sal egészül ki:

„22. § A Khrtv. 15. § (6) bekezdésében foglalt, e törvénnyel összefüggő adatszolgáltatási kötelezettségének a referenciaadat-szolgáltató akként tesz eleget, hogy a természetes személyt az adatátadás megtörténtéről az 5. § (1) bekezdésében foglalt szerződésmódosulással egyidejűleg értesíti.”

(6) Az Fttv.

a) 11. § (3) bekezdés a) pontjában a „kamatfelárperiódus” szövegrész helyébe a „referencia-kamatláb periódus” szöveg,

b) a 11. § (3) bekezdés b) pontjában a „kamatfelár-periódus” szövegrész helyébe a „referencia-kamatláb periódus” szöveg,

c) 18. § (2) bekezdésében a „törlesztőrészlet-növekedés” szövegrész helyébe a „törlesztőrészlet-növekedés, valamint az életbiztosítási vagy lakás-előtakarékossági szerződéssel kombinált fogyasztói kölcsönszerződés esetén a szerződésből eredő törlesztőrészlet-növekedés” szöveg,

d) 18. § (4) bekezdésében az „esetében a fordulónaptól hátralévő futamidőt” szövegrész helyébe a „hátralévő futamidejét” szöveg

lép.

(7) Hatályát veszti az Fttv. 3. § (2) bekezdésében az „(a továbbiakban e § alkalmazásában együtt: jelzálogszerződés)” szövegrész.

7. Záró rendelkezés

7. §

Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

A pénzügyi intézmény kivonatának benyújtására szolgáló nyomtatvány adattartalma

1. A benyújtóval kapcsolatos kötelező adatok:
 - 1.1. neve,
 - 1.2. székhelye,
 - 1.3. ügyintéző szervezeti egység telefonszáma, faxszáma, e-mail címe;
2. A kivonat tartalmával kapcsolatos kötelező adatok:
 - 2.1. a pénzügyi szolgáltatás típusa, benyújtó által alkalmazott megnevezése,
 - 2.2. az alkalmazási időszak év, hónap, nap pontossággal történő megjelölése;
 - 2.3. a szabályozás szintjei:
 - 2.3.1. egyedileg meg nem tárgyalta szerződéses rendelkezés,
 - 2.3.2. ÁSZF,
 - 2.3.3. üzletszabályzat,
 - 2.3.4. egyéb;
 - 2.4. a szabályozás szintjeit képező dokumentumok benyújtó által alkalmazott megnevezése;
 - 2.5. a szabályozás szintjeit képező dokumentumok vonatkozó rendelkezései:
 - 2.5.1. a kamatra vonatkozó rendelkezések,
 - 2.5.2. a költségre vonatkozó rendelkezések,
 - 2.5.3. a díjra vonatkozó rendelkezések;
 - 2.6. a vonatkozó rendelkezés dokumentumon belüli azonosítására szolgáló megjelölésének, számozásának megnevezése;
3. Egyéb kötelező adatok:
 - 3.1. az arra való utalás, hogy a kivonathoz az e törvény szerinti tájékoztatót csatolták;
 - 3.2. a nyomtatványon lévő tájékoztatások, figyelmeztetések:
 - 3.2.1. lényeges joghatásokról szóló tájékoztatás,
 - 3.2.2. a nyomtatvány kitöltésének módjáról szóló tájékoztatás;
4. annak megjelölése, hogy a kivonaton megjelölt pénzügyi szolgáltatás forint- vagy devizakölcsön;
5. a pénzügyi intézmény nyilatkozata arra vonatkozólag, hogy a kivonat tartalma megfelel az általa alkalmazott szabályozásnak.”

R É S Z L E T E S E L Ő T E R J E S Z T É S

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: jogegységi törvény) 4. § (1) bekezdése főszabályként felállította a fogyasztói kölcsönszerződések részévé váló általános – illetve egyedileg meg nem tárgyalta – szerződési feltételek (a továbbiakban: ÁSZF) egyoldalú kamatemelést, költségemelést, illetve díjemelést lehetővé tevő szerződéses kikötései vonatkozásában a tisztességtelenség törvényi vélelmét. A jogegységi törvény ezzel egyidejűleg lehetővé tette a pénzügyi intézmények számára, hogy pert indítsanak a Magyar Állammal szemben e vélelem megdöntése iránt, felperesi pozícióban bizonyítva az érintett szerződéses kikötések tisztességességét.

A jogegységi törvény 6. § (2) bekezdése ugyanakkor kivételt határoz meg a főszabály alól. A 2010. november 26-át követően közzétett vagy módosított ÁSZF-ek érintett szerződéses kikötései tekintetében nem kell vélelmezni azok tisztességtelenségét. E kikötéseket a jogszabályi rendelkezések alapján a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: Felügyelet) vizsgálhatja meg, és amennyiben egyes kikötéseket tisztességtelennek talál, közérdekű keresettel pert indíthat a tisztességtelenség megállapítása iránt.

A közérdekű keresettel indított perekre vonatkozó szabályokat a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: elszámolási törvény) határozza meg, utalva a jogegységi törvényben rögzített polgári peres eljárás szabályaira is.

A pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseivel összefüggő, valamint egyéb magánjogi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) kiegészíti az elszámolási törvény közérdekű keresettel indított perekre vonatkozó szabályait. Részletesen meghatározásra kerül, hogy a pénzügyi intézmény érintett szerződéses kikötésekkel kapcsolatos adatszolgáltatásának milyen tartalmi és formai követelményeknek kell megfelelnie ahhoz, hogy az alapján a Felügyelet a megfelelő tartalmú keresetlevelet előkészíthesse. Ezen túlmenően a Javaslat további, az eljárási mechanizmust egyszerűsítő-segítő, valamint a szükséges körű igényérvényesítést hatékonyabban biztosító eljárási szabályt vezet be a közérdekű keresettel indított perek vonatkozásában.

A Javaslat pontosítja továbbá a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseivel összefüggő, valamint egyéb magánjogi tárgyú törvények rendelkezéseit, azok alkalmazásának megkönnyítése érdekében, a jogalkalmazói visszajelzések alapján. A Javaslat a jogegységi törvény és az elszámolási törvény mellett módosítja

- a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvényt,
- a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.)

- a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvényt (a továbbiakban: Ptké.), valamint
- az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló 2014. évi LXXVII. törvényt.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvényt (a továbbiakban: Fhtv.) érintő módosítások részben koherencia-zavart megszüntető, részben szövegpontosító jellegűek.

A 2. §-hoz

Az (1) bekezdés szerinti módosítás a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvényt (a továbbiakban: Ptké.) érintő módosításokkal összefüggésben szövegpontosítást tartalmaz.

A Ptké. 12. § (3) és (4) bekezdésének, továbbá a 18. § (3) és (4) bekezdésének a módosítása egyértelművé teszi, hogy ha a gazdasági társaság esetén a létesítő okirat, illetve szövetkezet esetén az alapszabály módosítására - kizárólag a Ptk.-val való összhang formális megteremtése érdekében - a Ptké. alapján nincs szükség, akkor arra vonatkozóan sem kell társasági határozatot, illetve szövetkezet esetén közgyűlési határozatot a cégbíráshoz benyújtani, hogy a cég arról nyilatkozzon, hogy ezen okból nem csatol a Ptk. rendelkezései szerint való továbbműködés folyományaként módosított létesítő okiratot, alapszabályt.

A Javaslat hatályon kívül helyezi a Ptké. 15. §-át és 22. §-át, ezzel megszűnik a Ptké. által előírt, a bejelentés elmulasztása miatti automatikus bírsághozjárás.

A Ptké. Javaslat szerinti 49. § (2) bekezdése a jogalkalmazási gyakorlatban felmerült abban a kérdésben ad kifejezett és egyértelmű, norma szintű iránymutatást, hogy a Ptk. hatálybalépése előtt, a korábban hatályos zálogjogi szabályok alapján kötött zálogszerződéssel létrejött keretbiztosítéki zálogjog szolgálhat-e olyan követelések biztosítékául, amelyek már a Ptk. hatálybalépése után kötött szerződésekből származnak. A módosítás ezt a kérdést igenlően válaszolja meg, a jogalkotónak ugyanis nyilvánvalóan nem állt szándékában a korábban hatályos Ptk. alapján már létrejött zálogjogok hatályának, terjedelmének a Ptk. hatálybalépésével történő korlátozása vagy megszüntetése. A korábban hatályos Ptk. alapján kötött zálogszerződéssel létrejött keretbiztosítéki zálogjog azonban csak akkor biztosíthatja a Ptk. hatálybalépését követően kötött szerződésekből eredő követeléseket, ha a korábbi feltételek e szerződések, illetve e szerződésekből eredő követelések tekintetében is fennállnak. Nem valósulhat meg tehát a biztosítéki funkció, ha akár a zálogszerződés, akár pedig a biztosítandó követelés alapjául szolgáló szerződés kizárta, hogy a keretbiztosítéki zálogjog az adott szerződésből származó követelést biztosítsa, illetve a Ptk. hatálybalépése után kötött szerződésből eredő követelés nem illeszkedik ahhoz a jogviszonyhoz vagy jogcímhez, amelyet a felek a zálogszerződésben meghatároztak.

A Ptké. Javaslat szerinti 49. § (3) bekezdése – a § (1) bekezdésében meghatározott főszabály alóli kivételként – lehetővé kívánja tenni, hogy a korábban hatályos Ptk. alapján kötött zálogszerződéssel létrejött járulékos jelzálogjogok a Ptk. hatálybalépését követően felhasználhatók legyenek refinanszírozási célra a különvált zálogjogra vonatkozó szabályok alkalmazásával. Ennek a jogalkotó azért sem látta akadályát, mert egyfelől az érintett jelzálogjogok biztosítéki célú átruházására már a Ptk. hatálybalépését követően kerülne sor, olyan jogi tény (jogátruházás) alapján, amelyre egyébként is a Ptk. rendelkezései lennének irányadók. Másfelől pedig e lehetőség biztosítása a zálogkötelezettre nézve sem járna hátránnyal, hiszen a különvált zálogjog annak járulékos jellege miatt a zálogkötelezett helyzetét lényegében nem változtatná meg, nem kerülhetne tehát hátrányosabb helyzetbe annál, mint amikor a zálogjogosult engedményezési szerződése alapján a követeléssel együtt száll át a zálogjog a követelés új jogosultjára, márpedig ennek lehetősége már a korábban hatályos Ptk. alapján is adott volt. A zálogkötelezettet legfeljebb abból érheti hátrány, hogy a különvált zálogjog jogosultja a Ptk. rendelkezései alapján már erre irányuló megállapodás hiányában is, pusztán a törvény rendelkezése alapján a zálogjogának bírósági végrehajtáson kívüli érvényesítését választhatná, ezért a módosítás ennek lehetőségét arra az esetre korlátozza, amikor a bírósági végrehajtáson kívüli érvényesítésre már az eredeti zálogjogosult is jogosult volt, vagy ha a zálogtárgyból való kielégítés e módjában a zálogkötelezettel a különvált zálogjog jogosultja megállapodott.

A pénztartozás tekintetében fennálló kamatfizetési kötelezettség körében a kamatfeltételek változása esetén előfordulhat, hogy a kikötött, vagy alkalmazásra kerülő referencia-kamatláb 0%-ossá vagy negatív előjelűvé válik, ebben az esetben indokolt, hogy a jogosult legalább a piaci gyakorlatban szokásos minimális kamathozamhoz hozzájuthasson, hiszen aligha tekinthető a pénzhasználat ellenértékének az, hogy a pénzhasználatot biztosító szolgáltatásért az a fél fizessen, aki más számára e használatot biztosította. A kamatfizetés ezért csak pozitív tartalmú pénzzolgáltatásként értelmezhető, olyan jogi fogalmat jelent, amelynek értelmezési tartománya a dolog természete folytán pozitív. Ennek ellenére – főként az ilyen esetre irányadó kamatmérték meghatározása szempontjából – indokolt a jogalkalmazás számára egy olyan értelmező szabály megfogalmazása, amely a Ptk. hatálybalépésekor fennálló jogviszonyból eredő pénztartozások tekintetében a kamatozás negatív előjelűvé válása esetén legalább 0.01%-os kamatot tekint kikötöttnek, illetve irányadónak. Erről rendelkezik a Javaslat 2. § (5) bekezdésével megállapított Ptké. új 52/A. §-a. A hitelezési gyakorlatban alkalmazott legkevesebb – 0-tól különböző pozitív irányú – kamat az említett egy bázisponthoz felel meg, ezért a kamat az értelmező rendelkezés szerint sem csökkenhet ennél alacsonyabb mértékűre. Ezt a rendelkezést értelemszerűen az olyan pénztartozásokra is alkalmazni kell, amelyek ugyan már a Ptk. alapján létrejött jogviszonyokból származnak, de amelyek esetében a kamatfeltételek tekintetében ugyanilyen helyzet állt elő.

A 3. §-hoz

A Ptk. szerinti betétszerződés lényegi eleme az, hogy a bank köteles az elhelyezett betét után kamatot fizetni, majd egy későbbi időpontban ugyanakkora összeget a betétesnek visszafizetni. Fontos társadalmi, gazdasági érdek fűződik azonban ahhoz, hogy a hazai pénzügyi rendszer a nemzetközi pénzügyi intézmények gyakorlatához igazodjon és a hazai pénzügyi intézmények ne szenvedjenek hátrányt más országok hasonló intézményeihez képest. Ezért szükségessé vált, hogy a bankok a hazai szabályok szerint is kiköthessenek, illetve érvényesíthessenek negatív előjelű kamatot, de kizárólag abban az esetben, ha a betétes nem természetes személy. Az ilyen betéti kamat kikötése nyilvánvalóan nem felel meg a Ptk. rendelkezéseinek, hiszen nem eredményez pozitív hozamot a betétes számára, sőt annak

lehetőségét sem biztosítja, hogy a betét visszafizetésének esedékessé válásakor az elhelyezett betét összegével azonos pénzüsszeget kaphasson vissza. Ezért a javasolt módosítás a Hpt. egyes szerződésekre vonatkozó különös rendelkezései között speciális szabályként a bank számára biztosítja, hogy a nem természetes személlyel fennálló jogviszonyában a Ptk. betétszerződésre vonatkozó szabályaitól eltérő betéti (betétszerződési) konstrukciót alkalmazhasson.

A Hpt. 292. § (4)–(7) bekezdése az időközben bekövetkezett jogszabály-módosítások eredményeként meghaladott rendelkezéseket tartalmaz, ezért azok hatályon kívül helyezése indokolt.

A 4. §-hoz

A Javaslat kiegészíti az elszámolási törvény közérdekű keresettel indított perekre vonatkozó szabályait. Részletesen meghatározásra kerül, hogy a pénzügyi intézmény érintett szerződéses kikötésekkel kapcsolatos adatszolgáltatásának milyen tartalmi és formai követelményeknek kell megfelelnie ahhoz, hogy az alapján a Felügyelet a megfelelő tartalmú keresetlevelet előkészíthesse. A pénzügyi intézménynek az új szabályok szerint elkészített, a szükséges adatokat tartalmazó kivonatát, a módosítás hatályba lépésétől számított 30 napon belül kell benyújtania a Felügyelet részére.

Annak érdekében, hogy az új adatszolgáltatás alapján legyen lehetősége a Felügyeletnek közérdekű kereseteit megfelelően előkészítenie és benyújtania, a Javaslat módosítja a jogegységi törvény keresetindításra vonatkozó határidejét is. A Felügyelet 2015. február 28-a helyett 2015. április 30. napjáig terjesztheti elő keresetét.

Az 5. §-hoz

A Javaslat hozzáigazítja az elszámolás kézbesítésének időpontjához a központi hitelinformációs rendszerről szóló 2011. évi CXXII. törvény 15. § (6) bekezdés szerinti értesítés megküldésének határidejét.

A Javaslat kiegészíti az elszámolási törvény közérdekű keresettel indított perekre vonatkozó szabályait. Részletesen meghatározásra kerül, hogy a pénzügyi intézmény érintett szerződéses kikötésekkel kapcsolatos adatszolgáltatásának milyen tartalmi és formai követelményeknek kell megfelelnie ahhoz, hogy az alapján a Felügyelet a megfelelő tartalmú keresetlevelet előkészíthesse. A pénzügyi intézménynek az új szabályok szerint elkészített, a szükséges adatokat tartalmazó kivonatát, a módosítás hatálybalépésétől számított 30 napon belül kell benyújtania a Felügyelet részére.

A pénzügyi intézmény ugyanakkor mentesül a kivonat-készítési kötelezettség alól azon pénzügyi szolgáltatás-típusai (termékei) vonatkozásában, amelyek alapján 2010. november 26-át követően nem került sor egyoldalú kamat-, díj- illetve költségemelés eredményező szerződésmódosításra. A mentesülés feltétele, hogy a pénzügyi intézmény e pénzügyi szolgáltatás-típusokról, az azokra vonatkozó ÁSZF-ek egyértelmű megjelölésével külön nyilatkozatban tájékoztassa a Felügyeletet. Ezekben az esetekben ugyanis nem érte tényleges joghátrány a fogyasztót, amely az elszámolási törvényen alapuló elszámolást e szerződéses kikötések vonatkozásában ténylegesen befolyásolná.

A pénzügyi intézménynek az érintett szerződéses kikötésekkel kapcsolatos kivonatát a Javaslat 1. melléklete szerinti adattartalom alapulvételével elkészített, a Felügyelet által

kidolgozott és rendszeresített nyomtatványon kell benyújtania. Mindez azt a célt szolgálja, hogy a meghatározott esetekben igen nagy mennyiségű, de megfelelően formalizált adatok alapján, áttekinthető módon készíthesse elő keresetleveleit a Felügyelet, ami a szükséges körű igényérvényesítést, de az eljáró bíróságok munkáját, az eljárások mielőbbi lezárhatóságát is segíti.

A Javaslat ugyanakkor további, a fogyasztókkal történő mielőbbi elszámolást elősegítő szabályokat is tartalmaz. Amennyiben a pénzügyi intézmények közokiratba foglalt nyilatkozatban vállalják a kivonat-készítésre előírt határidőben, hogy a szabályozással érintett valamennyi fogyasztóval vagy meghatározott szerződéses kört érintő fogyasztóval az elszámolási törvény szabályai szerint elszámolnak, úgy az e nyilatkozat hatálya alá tartozó fogyasztói kölcsönszerződések vonatkozásában mentesülnek a kivonat készítés kötelezettsége alól. Mindez természetesen azt is jelenti, hogy az önként vállalt elszámolási kötelezettség miatt közérdekű keresetindításra sem kerül sor, ilyen esetekben erre a Felügyeletnek a vonatkozó jogszabályi rendelkezés alapján nincs lehetősége. Az elszámolási törvény szabályai szerint történő elszámolás ugyanis azzal a következménnyel jár, hogy – függetlenül attól, hogy a 2014. évi XXXVIII. törvény 4. § (1) bekezdése szerinti vélelem azokra kiterjed-e vagy sem – az egyoldalú szerződésmódosítás miatt felszámított kamat-, díj- illetve költségemelések alapján megfizetett összegekkel (a fogyasztónak minősülő ügyfelei javára) e törvény rendelkezései szerint, túlfizetésként elszámol. Fontos rámutatni ugyanakkor arra, hogy a pénzügyi intézmény közokiratba foglalt nyilatkozatát a kivonat készítési határidő lejártát követően is megteheti mindaddig, amíg a vele szemben a Felügyelet által közérdekű keresettel megindított perben a perindítás hatályai be nem állnak a kereset közlésével. Ebben az esetben a kivonat-készítés kötelezettsége alól ugyan nem mentesül, de lehetősége van a peres eljárás lefolytatásának elkerülésére, vagy a vele szemben megvalósuló igényérvényesítés korlátozására. E szabályok is azt a célt szolgálják, hogy az új alapokon nyugvó elszámolásra az érintett fogyasztói kölcsönszerződések vonatkozásában lehetőleg peres eljárás lefolytatása nélkül, a lehető legrövidebb idő alatt sor kerüljön.

A Felügyelet részére a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNB törvény) VII. fejezet 29. alcíme szerinti fogyasztóvédelmi ellenőrzési eljárás természetesen ez esetben is rendelkezésre áll annak érdekében, hogy a kivonat-készítési és nyilatkozattételi kötelezettség, illetve az e nyilatkozatokba foglalt adattartalom hitelességének és teljes körűségének ellenőrzése megfelelő módon biztosított legyen. A Javaslat szerint e körben a fogyasztóvédelmi ellenőrzési eljárást a Felügyelet hivatalból indíthatja meg.

A Javaslat azt is pontosan meghatározza, hogy a keresetlevélhez milyen mellékletek csatolása szükséges. Tekintettel arra, hogy a perben eljáró bíróság kizárólag azt vizsgálja, hogy a Felügyelet által tisztességtelennek tartott szerződéses kikötések a 2014. évi XXXVIII. törvény 4. § (1) bekezdése alapján tisztességesek-e, a kötelező jogi képvisellel és a hivatalból figyelembe veendő körülményekkel kapcsolatos igazolásokon túl elegendő a vitatott szerződéses kikötéseket tartalmazó kivonat becsatolása és az azokkal összefüggő jogi indokolás előterjesztése. Mindez nem zárja ki azt, hogy ha valamelyik fél a perben rendelkezésre álló adattartalmat bármilyen okból vitatja, úgy további okirat becsatolását kezdeményezze, ugyanakkor ennek hiányában az eljárás kizárólag a kikötések tisztességtelenségének vizsgálatára irányul. Ha további adatszolgáltatásra van szükség, mely adatok jellemzően az alperes pénzügyi intézmény birtokában lehetnek az érintett ügyek jellegére tekintettel, annak sincs akadálya, hogy a bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 190. § (2) bekezdése alapján a felperes indítványára az alperest kötelezze a birtokában lévő okirat kiadására.

A Javaslat a megfelelő, hiteles, teljes körű adatszolgáltatás és a valamennyi fogyasztói kölcsönszerződéssel összefüggő jogos igény érvényesítésének biztosítása érdekében lehetőséget teremt a Felügyeletnek arra, hogy meghatározott esetekben 2015. április 30. napját követően is érvényesíthesse az érintett fogyasztói kölcsönszerződésekkel kapcsolatos igényét. Erre akkor kerülhet sor, ha bármely 2016. december 31. napjáig megindított eljárásában észleli, hogy a pénzügyi intézmény adatszolgáltatása hiányos vagy valamely részében valótlan tartalmú volt. Ebben az esetben pótlólagos adatszolgáltatásra hívhatja fel a pénzügyi intézményt. Ha a Felügyelet 2015. április 30. napjáig nem indított pert a pénzügyi intézménnyel szemben, de a hiánypótlási eljárás eredménye alapján erre szükség lett volna, akkor a hiánypótlási eljárás jogerős befejezésétől számított 60 napon belül megilleti a perindítás joga. A hiánypótlási eljárás eljárást megszüntető végzéssel zárul le, melynek feltétele, hogy a pénzügyi intézmény eleget tesz hiánypótlási kötelezettségének. Ha a pénzügyi intézmény a Felügyelet felhívását határidőben nem teljesítené, a Felügyelet az érintett eljárásában az MNB törvényben meghatározottak szerint járhat el.

Amennyiben további igényérvényesítést megalapozó információ jut a Felügyelet birtokába és a közérdekű keresettel indított per még folyamatban van, úgy a Felügyeletnek igényét e perben kell érvényesítenie. Erre azért van szükség, mert a Felügyeletnek az elszámolási törvény vonatkozó rendelkezése értelmében egy adott pénzügyi intézmény valamennyi érintett szerződéses kikötésével kapcsolatban egy keresetben kell kérnie a tisztességtelenség megállapítását, azaz az ítélet hatályának a pénzügyi intézmény valamennyi pénzügyi szolgáltatására ki kell terjednie.

Ha a Felügyelet hiánypótlási eljárást megalapozó felhívásának kiadása időpontjában a pénzügyi intézménnyel szembeni közérdekű keresettel indított per már folyamatban van, a Felügyeletnek az eljáró bíróságot haladéktalanul tájékoztatnia kell a hiánypótlási felhívás kiadásáról. A bíróság a hiánypótlási eljárást lezáró végzés jogerőre emelkedéséig a per tárgyalását felfüggeszti. Keresetváltoztatásra a Javaslatban meghatározott határidőben, de legkésőbb az elsőfokú tárgyalás berekesztéséig van lehetőség. Ha a per a másodfokú eljárás szakaszában tart, szükség esetén az elsőfokú ítélet részben vagy egészben történő hatályon kívül helyezésére kerülhet sor, amennyiben a rendelkezésre álló adatok alapján a keresetváltoztatás lehetőségének biztosítása szükséges.

Ha a per már jogerősen befejeződött, a Javaslat alapján speciális perújítási eljárás keretében kerülhet sor az újonnan beszerzett adatok alapján módosuló igény érvényesítésére. Ezekben az eljárásokban is érvényesülnek a jogegységi és elszámolási törvény polgári peres eljárásra vonatkozó speciális szabályai, azaz a bíróság gyorsított eljárás keretei között folytatja le a szerződéses kikötések vizsgálatát.

Annak sincs akadálya, hogy az alperes maga jelentse be, ha tévesen szolgáltatott adatot, az ezzel kapcsolatos eljárási szabályokat is meghatározza a Javaslat.

Ha a Felügyelet által indított polgári peres eljárás befejezésére 2015. augusztus 1. napja után kerül sor, az elszámolás fogyasztó részére történő megküldésének véghatárideje a polgári peres eljárás jogerős befejezésétől számított hatvanadik nap, abban az esetben is, ha a korábban megvalósult elszámolás felülvizsgálata szükséges az elszámolást követően befejeződött polgári peres eljárás kimenetele alapján.

A Javaslat ezen túlmenően az elszámolási törvényt érintő szövegpontosító, koherencia-zavart kiküszöbölő rendelkezéseket is tartalmaz.

A 6. §-hoz

A Javaslat hozzáigazítja az elszámolás kézbesítésének időpontjához a központi hitelinformációs rendszerről szóló 2011. évi CXXII. törvény 15. § (6) bekezdése szerinti értesítés megküldésének határidejét.

A jelenlegi szabályok szerint forintalapú kölcsönszerződések esetén az elszámolás napja későbbi időpont, mint a kamatperiódus kezdő dátuma, ezen kölcsönszerződések esetén tehát indokolt eltérő kamatperiódus, kamatfelárperiódus megállapítása.

A fogyasztói kölcsönszerződéssel kapcsolatos díj- és költségemelés szabályairól 2015. február 1-jétől az Fhtv. tartalmaz általános rendelkezéseket. Szükséges, hogy az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló 2014. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) az általános szabályoktól való eltérést határozza meg. Ennek megfelelően a Javaslat rögzíti, hogy a díjak, jutalékok, valamint az Fhtv. értelmében már költségnek nem minősülő, egyéb fizetési kötelezettségek a pénzügyi intézmény által kizárólag évente egyszer, az infláció mértékével emelhetők.

Abban az esetben, ha a 2009. július 26-án vagy azt megelőzően megszűnt szerződések esetén a fogyasztók kérhetnék az elszámolási törvény 6. § (3) bekezdésében foglalt elszámolást, de azt még nem tették, a forintra átváltás pedig az Fttv. 15. § (1) bekezdése alapján 2015. február 1. napjával megtörtént, a forintra átváltásról nem kapnak külön értesítést, tekintettel arra, hogy azt a törvény az elszámolás közléséhez köti. Szükséges tehát a fenti esetre egy kiegészítő szabály megalkotása.

A Javaslat egyértelműsíti az Fttv. 7. § (2) bekezdésében meghatározott új kamat- és kamatfelár-periódus és a 11. § (3) bekezdésében szereplő, a referencia-kamatláb második periódusának egymáshoz való viszonyát.

A Javaslat mindezekén túlmenően további szövegpontosító rendelkezéseket tartalmaz.

A 7. §-hoz

A 7. § hatályba léptető rendelkezést tartalmaz.